

Відділ освіти
Кременецької міської ради Тернопільської області

ПОГОДЖЕНО
Педагогічною радою
Кременецької
загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 1
імені Галини Гордасевич
Протокол від 31.08.2022р. № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО:
директор Кременецької
загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 1
імені Галини Гордасевич
Мирослава ГЕРАСИМЕНКО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Кременецької ЗОШ I-III ступенів №1
імені Галини Гордасевич**

на 2022/2023 н.р.

Зміст

I. Загальні положення

Нормативні документи щодо організації діяльності Кременецької загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. №1 імені Галини Гордасевич

Мета закладу

Основні завдання

Стратегія діяльності

Напрямки діяльності закладу

Структура

II. Організація освітнього процесу

Інформаційна довідка

Кадрове забезпечення

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА школи І ступеня (початкова освіта)

IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА школи ІІ ступеня (базова середня освіта)

V. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА школи ІІІ ступеня (профільна середня освіта) VI.

Опис «моделі» випускника школи

I. Загальні положення

Нормативні документи щодо організації діяльності Кременецької ЗОШ

I-III ст. №1 ім. Галини Гордасевич

Освітній заклад у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України у сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної», розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р.

№ 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394, іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, іншими нормативно-правовими актами, Статутом школи.

У відповідності до чинного законодавства заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти: I ступінь - початкова освіта; II ступінь – базова середня освіта; III ступінь - профільна середня освіта. Призначення кожного ступеня навчання визначено Законом України про повну загальну середню освіту (ст.4) та окреслено у відповідних освітніх програмах.

Освітня програма Кременецької загальноосвітньої школи I-III ст. №1 ім Галини Гордасевич розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти (1-4 класи), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. №898), у 5 класах – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898); у 6 – 9 класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392), у 10 – 11 класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 (у редакції від 01.09.2020 р.). Її реалізація сприятиме забезпеченню потреб держави в навчанні та вихованні підростаючого покоління, модернізації освітнього процесу в закладі, підвищенню якості освітніх послуг.

Освітня програма сформована на основі Типової освітньої програми, обговорена на методичній раді школи й методичних об'єднаннях учителів та схвалена на засіданні педагогічної ради освітнього закладу, затверджена директором. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнів, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона містить інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами. Освітня програма оприлюднена на вебсайті Кременецької загальноосвітньої школи I-III ст. №1 ім. Галини Гордасевич (<https://school1kremenets.e-schools.info/>) Для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених

Державним стандартом освіти Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом єдиного комплексу освітніх компонентів.

Освітня програма визначає загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів; очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм; рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Мета закладу

Основна мета закладу – створення умов для розвитку освіченої, морально і фізично здорової, естетично розвиненої, трудолюбивої, життєтворчої особистості громадянина України.

Концептуальна ідея закладу – формування системи гуманізованих суб'єкт-суб'єктних взаємодій між учасниками освітнього процесу. Педагоги дійшли висновку, що саме в нашому закладі освіти з нашими учнями, нашими батьками і нашими колегами актуальною є ідея вдосконалення взаємин, розвитку стосунків, технології оптимальних особистісних ставлень.

Місія закладу освіти – становлення України як Батьківщини вільних і талановитих людей. Майбутнє країни, її соціально-економічне та духовне піднесення, забезпечення конкурентоспроможності на світовій арені за обдарованою молоддю, її майбутньою елітою, поколінням, здатним навчатися впродовж життя, створювати й розвивати цінності громадянського суспільства. Вести до успіху кожного, розвиток та формування в учнів високої культури поведінки, розвитку творчих здібностей та талантів дітей - кредо вихованців ліцею.

Пріоритети закладу:

- **Найдорожча цінність** – людське життя.
- **Якісна освіта** – сяйво людського життя.
- **Найбільше багатство** – багатство людських стосунків.
- **Найвища краса** – краса людських взаємин.

Основні завдання закладу освіти

У житті немає іншого сенсу, крім того, який людина надає йому сама, розкриваючи свої здібності (Еріх Фроле).

- **Різнобічний розвиток індивідуальності дитини;**
- **створення умов для реалізації творчих здібностей;**
- **забезпечення фундаментальної пропедевтичної освітньої підготовки;**
- **якісне профільне навчання;**
- **залучення учнів до дослідницько-пошукової та наукової діяльності;**
- **виховання морально і фізично здорового покоління;**
- **створення умов для здобуття загальної освіти не нижче державних стандартів;**
- **розвиток природніх нахилів, здібностей, творчого мислення;**
- **досвід розбудови стосунки з іншими людьми, природою, суспільством і разом з тим творення себе самого;**
- **формування знань, умінь, навичок для життя;**

- розвиваток творчих здібностей та обдарованості учнів;
- формувати свідому дисципліну та культуру поведінки;
- формувати потребу і вміння самовдосконалюватися;
- розвивати самоконтроль і самооцінку власної діяльності;
- оновлення форм, методів, прийомів освітнього процесу з учнями,
- гуманізація стосунків між учнями, учителями, батьками.

Стратегія діяльності

Оволодіння технологією моделювання різноманітних взаємин у загальношкільному колективі:

- гуманізація міжособистісних стосунків педагогів та дітей;
- оптимізація суб'єкт-суб'єктних взаємин між педагогами;
- удосконалення стосунків між учнями;
- підвищення ефективності суб'єкт-суб'єктної взаємодії педагогів та батьків;
- педагогічне керівництво самовихованням – специфічним типом внутрішніх взаємовідносин.

Напрямки діяльності закладу

Основними напрямками й завданнями розвитку Кременецької загальноосвітньої школи I-III ст. №1 ім Галини Гордасевич є:

1. Формування багатомірного освітнього простору для учнів, орієнтованого на індивідуальний розвиток особистості, через навчання і виховання.
2. Реалізація особистісно-орієнтованого підходу до розвитку, виховання і навчання дітей через відновлення змісту освіти та впровадження провідних освітніх технологій на всіх ступенях навчання.
3. Упровадження в процес навчання нових інноваційних технологій. Розвиток комп'ютерної грамотності учнів та педагогів школи.
4. Демократизація освітнього процесу.
5. Гуманістична направленість педагогічного процесу, повага до особистості учнів.
6. Виховання позитивних мотивів освітньої діяльності, старанного та відповідального ставлення до навчання, готовності до практичного застосування знань, умінь.
7. Виховання особистості через залучення до активної діяльності та всебічний зв'язок школи з життям.
8. Розвиток творчої ініціативи педагогів у пошуках нових форм і методів педагогічної діяльності.
9. Розвиток в учнів пізнавальних інтересів і здібностей, потреби глибокого і творчого оволодіння знаннями, навчання самостійного набуття знань, прагнення постійно знайомитися з найновішими досягненнями науки й техніки.
10. Прищеплення учням шанобливого ставлення до культури, звичаїв, традицій усіх народів, що населяють Україну.
11. Виховання учнів на основі загальнолюдських гуманістичних цінностей: ідеалів добра, правди, свободи, любові, дружби, справедливості, совісті, людської гідності.
12. Виховання в учнів патріотичних почуттів, посилення національно-

патріотичного виховання, формування громадянської позиції, національної самосвідомості, любові до рідної землі свого народу, готовності до праці в ім'я України.

13. Урахування вікових та індивідуальних особливостей учнів і вибір оптимальної системи способів навчання і виховання із врахуванням індивідуальних рис характеру кожної дитини.

14. Гуманістичні взаємини між суб'єктами освітнього процесу.

15. Виховання в учнів свідомого ставлення до всіх видів діяльності і людських взаємин на основі самостійності та творчої активності вихованців.

16. Збереження та зміцнення морального та фізичного здоров'я учнів, просвіта з питань особистої безпеки.

17. Організація навчальної діяльності здобувачів освіти та способів побудови зворотного зв'язку в умовах очної, дистанційної форм навчання.

18. Врахування психологічних аспектів організації освітнього процесу в умовах воєнного стану у зв'язку з широкомасштабним вторгненням російської федерації.

Структура закладу освіти

Кременецька загальноосвітня школа I-III ст. №1 ім. Галини Гордасевич - 11-річний освітній заклад, що має три ступені: початкова школа, базова і профільна.

Початкова школа є чотирирічною. До неї вступають діти, яким до 1 вересня, як правило, виповнилося 6 років і які за результатами медичного і психологічного обстеження не мають протипоказань для систематичного шкільного навчання. Кожна дитина до школи має одержати відповідну підготовку за вимогами базового компонента дошкільної освіти. Початкова школа, зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, забезпечує подальше становлення особистості дитини, її інтелектуальний, фізичний, соціальний розвиток. Пріоритетними в початкових класах є загально навчальні, розвивальні, виховні, оздоровчі функції. Характерними для початкової школи є практична спрямованість змісту, інтеграція знань, щодозволяє краще врахувати визначальну особливість молодших школярів - цілісність сприймання й освоєння навколишньої дійсності. У молодших школярів формується розгорнута навчальна діяльність (уміння вчитися) шляхом оволодіння організаційними, логіко-мовленнєвими, пізнавальними та контрольними вміннями й навичками, набуття особистого досвіду культури поведінки в соціальному та природному оточенні, співпраці в різних видах діяльності. Освітніми результатами цього ступеня школи є повноцінні мовленнєві, читацькі, обчислювальні, фізкультурно-рухові вміння й навички, узагальнені знання про реальний світ.

Основна школа (5-9 класи). З 2022/2023 навчального року починається поетапне впровадження Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), відповідно учні 5 класів переходять на нову модель навчання. Упровадження Державного стандарту спрямоване на зміни в організації освітнього процесу, які мають забезпечити можливості формування ученицями/учнями ключових компетентностей і наскрізних умінь, визначених Законом України «Про освіту», та сприяти вихованню ціннісних орієнтирів відповідно до Концепції «Нова українська школа». Основна школа дає базову загальну середню освіту, що є фундаментом загальноосвітньої підготовки всіх школярів, формує в них готовність до вибору й реалізації форми подальшого одержання освіти і профілю навчання. У цьому віці в учнів загалом завершується формування загально навчальних умінь і навичок, оволодіння навчальним

матеріалом на рівні, достатньому для подальшого навчання. Важливого значення надається формуванню здорового способу життя, правовому й екологічному вихованню. Завершуючи основну школу, учні на практичному рівні мають володіти українською мовою, двома іноземними мовами, уміти користуватися комп'ютером.

Старша школа (10-11 класи) є останнім етапом здобуття повної загальної середньої освіти, на якому завершується формування цілісної картини світу, оволодіння способами пізнавальної та комунікативної діяльності, уміннями одержувати з різних джерел і переробляти інформацію, застосовувати знання. Старша школа закладу освіти є профільною. Це створює значно кращі умови для особистісно зорієнтованого навчання, врахування індивідуальних особливостей розвитку учнів, які відрізняються передусім якісним складом своїх здібностей. Профільність навчання визначається з урахуванням освітніх потреб учнів, кадрових можливостей і матеріальної бази школи. Профільне вивчення предметів забезпечує належний рівень підготовки випускників до вступу у вищі освітні заклади.

II. Організація освітнього процесу

Освітній процес у закладі організовується відповідно до Закону України «Про освіту», інших актів законодавства, освітньої програми закладу освіти та спрямовується на виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості, її індивідуальних здібностей, досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування й застосування відповідних компетентностей, визначених державними стандартами.

На кожному рівні повної загальної середньої освіти освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Освітній процес організовується за такими циклами:

- перший цикл початкової освіти — адаптаційно-ігровий (1–2 роки навчання);
- другий цикл початкової освіти — основний (3–4 роки навчання);
- перший цикл базової середньої освіти — адаптаційний (5–6 роки навчання);
- другий цикл базової середньої освіти — базове предметне навчання (7–9 роки навчання)
- профільне навчання (10-11 рік навчання)

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» здобуття загальної середньої освіти в закладі організовано за такими формами: інституційна (денна) форма навчання; індивідуальна (екстернатна, педагогічний патронаж).

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі.

Організація освітнього процесу у 2022-2023н.р. здійснюється у поєднанні очного навчання та використання дистанційних інформаційно- комунікаційних технологій, у відповідності до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224. Кременецька загальноосвітня школа I-III ст. №1 ім Галини Гордасевич організовує освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу на

платформі Zoom, також розміщення записів відеоуроків із різних навчальних предметів, презентацій, відеоконференцій, інформування учнів та батьків про освітні ресурси, що сприятиме кращому засвоєнню знань учнів із різними рівнями підготовки; використання безкоштовних вебсервісів та платформ Google, Classroom.

В освітньому закладі функціонує 7 класів з інклюзивною формою навчання (2-Б,3-Б, 4-Б, 5-А, 6-А, 7-Б, 9-Б).

Навчальні заняття в ліцеї у 2022-2023 навчальному році організуються за семестровою системою:

I семестр – 01 вересня – 30 грудня;

II семестр – 16 січня – 02 червня;

осінні канікули - 22 жовтня – 30 жовтня;

зимові канікули - 31 грудня – 15 січня;

весняні канікули - 25 березня – 02 квітня

додаткові – 20.02.2023 – 26.02.2023 (для перших класів), 13.04.2023 – 14.04.2023.

Структура навчального року може коригуватися в залежності від безпеки проведення освітнього процесу під час воєнного вторгнення росії, епідемічної ситуації.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до чинного законодавства; години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Навчальні екскурсії для учнів 1-11 класів, за рішенням педагогічної ради закладу, проводяться впродовж навчального року.

Згідно із Статутом закладу та рішенням педагогічної ради освітній процес здійснюється за 5-денним навчальним тижнем. Початок занять о 08.30.

Тривалість уроків становить: у 1-х класах - 35 хвилин; у 2-4-х класах – 40 хвилин; у 5-11-х класах – 45 хвилин.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002р. №

128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Інформаційна довідка про освітній заклад

Ліцензований обсяг — 550 учнів.

Фактична кількість осіб, які навчаються в Кременецькій загальноосвітній школі І-ІІІ ст. №1 ім Галини Гордасевич — 495 учнів.

Класів – 21 (8 класів - початкова, 11 класів - основна, 2 класи – старша школа), з них - 10 класів НУШ, 7 класів з інклюзивною формою навчання, 2 класи з профільним навчанням (біолого-хімічний профіль).

Кадрове забезпечення.

У Кременецькій загальноосвітній школі І-ІІІ ст. №1 ім. Галини Гордасевич у 2022-2023 н.р. працює 50 педагогічних працівників та 1 бібліотекар. З них: педагог – організатор, вихователь ГПД, практичний психолог, 1 соціальний

педагог,

6 асистентів учителів у класах з інклюзивною формою навчання, 2 працівники у відпустці по догляду за дитиною. За умовами прийняття на роботу – 4 сумісники та 44 працівники з основним місцем роботи. У всіх педагогів закладу вища освіта.

Якісний склад учителів:

Вища категорія – 26 чол.

Вища категорія, учитель – методист – 4 чол.

Вища категорія, ст. учитель – 12 чол.

I категорія – 6 чол.

II категорія – 4 чол. Спеціаліст – 11 чол.

Без категорії (навчаються) – 3 чол.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі передбачає здійснення відповідних процедур та заходів за напрямками:

1. Управління якістю освітньої діяльності та розвитком закладу.
3. Якість складу педагогічного колективу. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників.
4. Дитиноцентричне навчання, викладання та оцінювання здобувачів освіти.
5. Академічна культура. Запобігання та виявлення академічного плагіату.
6. Навчальні ресурси та підтримка учнів. Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.
7. Інформаційний менеджмент. Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
8. Публічна інформація.

Внутрішні чинники якості загальної середньої освіти:

- якість основних умов освітнього процесу;
- якість реалізації освітнього процесу;
- якість результатів освітнього процесу.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання і т.д. – протягом року);

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних предметів);

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

- якість проведення навчальних занять (спостереження за проведенням навчальних занять, анкетування учнів, анкетування батьків);

- моніторинг якості освіти;

- виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти у закладі освіти;

встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, оцінювання причин відхилень від цілей.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Початкова освіта

Цикл I, адаптаційно-ігровий (1–2 класи) Цикл II, основний (3–4 класи)

Освітня програма початкової освіти в Кременецькій загальноосвітній школі I-III ст. №1 ім Галини Гордасевич передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма початкової школи розроблена на основі Типових освітніх програм, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 №1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти», від 08.10.2019 №1273 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти».

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Типову освітню програму для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової загальної освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688).

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту й очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних

- компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти у школі

Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	Передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях.
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування.
3	Математична компетентність	Передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.
4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	Передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ

		шляхом спостереження та дослідження.
5	Інноваційність	Передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.
6	Екологічна компетентність	Передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства.
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечно та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях.
8	Навчання впродовж життя	Передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі.
9	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей	Передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя.

10	Культурна компетентність	Передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості.
11	Підприємливість та фінансова грамотність	Передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **наскрізні вміння**:

- читання з розумінням;
- вміння висловлювати власну думку усно і письмово;
- критичне та системне мислення;
- творчість та ініціативність;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- вміння конструктивно керувати емоціями;
- оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми;
- співпрацювати з іншими особами.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти формування в учнів початкової школи ключових компетентностей, що зазначені в Законі України «Про освіту» (стаття 12), здійснюється за такими **освітніми галузями**:

- Мовно-літературна освітня галузь.
- Математична освітня галузь.
- Природнича освітня галузь.
- Технологічна освітня галузь.
- Інформатична освітня галузь.
- Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.
- Громадянська та історична освітня галузь.
- Мистецька освітня галузь.
- Фізкультурна освітня галузь.

Для кожної з наведених освітніх галузей відповідно до принципу наступності та перспективності окремих рівнів освіти визначено мету, завдання та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1-4-х класів

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3500 годин/навчальний рік:

- для 1-х класів – 770 годин/навчальний рік;
- для 2-х класів – 870 годин/навчальний рік;
- для 3 класу – 875 годин/навчальний рік;

- для 4 класу – 875 годин/навчальний рік.

Обсяг навчального навантаження здобувачів освіти 1-4 класів визначено відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87(зі змінами, внесеними постановою КМУ від 24.07.2019 р. № 688), за яким гранично допустиме тижневе навантаження становить:

1 клас — 22 год./тижд.; 2 клас – 24 год./тижд.; 3 клас – 25 год./тижд.; 4 клас – 25 год./тижд.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальному плані початкової школи (додаток 1).

Для розвитку творчих здібностей здобувачів освіти, кращого засвоєння ними програмового матеріалу, уведені години індивідуальних консультацій та групових занять 1-4 класи по 1 годині.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти години фізичної культури не враховуватимуться при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами) поділ інших класів на групи при вивченні окремих предметів у навчальному закладі запроваджуватиметься:

- при вивченні української мови в 1-4-х класах при кількості учнів у класі більше ніж 27;
- при вивченні іноземної мови (англійської, німецької) з 1-го класу – у 1-4-х класах при кількості учнів у класі більше ніж 27 ;
- при проведенні практичних занять з інформатики в 2-4-х класах з використанням комп'ютерів (клас ділиться на 2 групи, але не менше ніж 8 учнів у групі).

Ураховуючи особливості організації освітнього процесу, у 1–4-х класах функціонує група подовженого дня,

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організовує в межах уроку або в позаурочний час.

Актуальною формою навчання є поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, також розміщення записів відеоуроків з різних навчальних предметів, презентацій, відеоконференцій, інформування учнів та батьків про освітні ресурси, що сприятиме кращому засвоєнню знань учнів із різними рівнями підготовки; використання безкоштовних вебсервісів та платформ Google, Classroom та інших.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Домашні завдання, починаючи з 2 класу, мають забезпечувати диференціацію освітнього процесу з урахуванням вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей здобувачів освіти, їх пізнавальних інтересів та готовності самостійно виконувати те чи інше завдання. Під час вибору домашнього завдання, визначення його обсягу необхідно враховувати часові затрати дитини на виконання, сумарний час виконання домашніх завдань з різних предметів вивчення у співвіднесенні з Державними санітарними вимогами, якими визначено, що учень 2-го класу може витратити протягом дня на виконання домашнього завдання максимум 40 хвилин, 3-го класу – 70 хвилин, 4-го класу – 90 хвилин. Поряд із дидактичною доцільністю домашні завдання мають бути цікавими й посилюючими для учнів, формувати в них упевненість і відповідальність за власні дії, розвивати творчість та ініціативність. З метою підготовки матеріалів для навчальних проєктів варіантами домашніх завдань може бути ознайомлення з довідковими матеріалами в бібліотеці, спостереження та замальовки/фотографування результатів, інтерв'ю батьків/друзів тощо.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Освітня програма має потенціал для формування у здобувачів таких одинадцяти ключових компетентностей: здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та однією з іноземних мов; математична; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна; інформаційно-комунікаційна; здатність до навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності; культурна; підприємливість та фінансова грамотність; та одинадцяти наскрізних умінь: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами. Очікувані результати детально описані

- для учнів 1- 4-их класів НУШ в Типовій освітній програмі під керівництвом Р.Б. Шияна.

Освітня програма початкової освіти у Кременецькій загальноосвітній школі I-III ст. №1 ім. Галини Гордасевич передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма початкової освіти сформована на основі Типової освітньої програми, схвалена педагогічною радою закладу освіти та затверджена директором.

Додаток 1

**Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
2022/2023 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	1	2	3	4
Українська мова	5	5	5	5
Іноземна мова	2	3	3	3
Математика	3	3	4	4
<u>Я досліджую світ</u> *	7	7	7	7
Інформатика		1	1	1
Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Музичне мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура ***	2	2	2	2
Хореографія	1	1	1	1
Усього	19+3	21+3	22+3	22+3
Додаткові години для індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	26	26

Згідно наказу МОН України від 08.10.2019 року №1272 та наказу МОН України від 08.10.2019 №1273. Програма розроблена під керівництвом Р.Б. Шиян.

IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА школи II ступеня (базова середня освіта)

Базова середня освіта – це другий рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій, забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору й реалізації шляхів подальшого здобуття освіти.

Базова середня освіта передбачає поділ на два цикли – 5–6 класи (адаптаційний) і 7–9 класи (базове предметне навчання), що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. На цьому рівні буде закладено базу свідомого самовизначення учня як особистості, члена сім'ї, нації і суспільства, здатність терпимо і з розумінням ставитися до різноманіття світу й людей. Перший цикл буде пробуджувати й підтримувати інтерес до сфер знань і діяльності, передбачених навчальною програмою. Другий цикл базової середньої освіти сприятиме формуванню учнів як відповідальних членів суспільства, здатних самостійно долати проблеми повсякденного життя, вибрати шлях подальшого навчання відповідно до своїх інтересів і здібностей. Навчання здебільшого предметним, частину часу відведено на предмети за вибором, факультативи. Після завершення базової середньої освіти учень має усвідомлювати, які ціннісні орієнтири лежать в основі його вчинків, спиратися на сильні риси свого характеру, відчувати відповідальність за результати своєї діяльності.

Метою базової середньої освіти є створення умов для досягнення випускниками базової школи очікуваних результатів: знань, умінь, навичок, компетенцій і компетентностей, визначених особистісними, сімейними, громадськими, державними потребами та можливостями учня середнього шкільного віку, індивідуальними особливостями його розвитку і стану здоров'я.

Завдання базової середньої освіти:

1. Засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм на основі вимог стандартів.
2. Якісне засвоєння іноземної мови – англійської, німецької мов.
3. Підвищення мотивації навчання школярів через активізацію пізнавальної діяльності, розвиток загальних та індивідуальних здібностей.
4. Розвиток в учнів здатності до дослідницької діяльності, самостійного досягнення мети на основі застосування проєктної діяльності в рамках предметів навчального плану.
5. Формування духовно розвинутої, творчо обдарованої особистості учня на основі сучасних технологій виховання, інтеграції зусиль закладу, сім'ї та громадськості.
6. Збереження і зміцнення фізичного, психічного здоров'я та безпеки учнів, забезпечення їх емоційного благополуччя через систему роботи щодо пропаганди здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок, створення комфортного та безпечного освітнього середовища.

Із 2022/2023 навчального року, починається поетапне впровадження Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), відповідно учні 5 класів закладів загальної середньої освіти переходять на нову модель навчання. Упровадження Державного стандарту спрямоване на зміни в організації освітнього процесу, які мають забезпечити можливості формування

ученицями/учнями ключових компетентностей і наскрізних умінь, визначених Законом України «Про освіту», та сприяти вихованню ціннісних орієнтирів відповідно до Концепції «Нова українська школа».

Освітня програма базової школи (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту»:

- для 5-х класів на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

- для 6-9 класів згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №405, наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 р. № 140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016р. №1319, та визнання такими, що втратили чинність деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

Типова освітня програма окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення закладами загальної середньої освіти та використання ними в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання) базової середньої освіти. Освітня програма базової середньої освіти є продовженням освітньої програми початкової середньої освіти.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття середньої освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можемо розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Досягнення мети та виконання завдань базової середньої освіти забезпечується шляхом формування відповідних ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби,</p>

		адаптовані іншомовні тексти.
--	--	------------------------------

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>

6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
---	-------------------------------	---

7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту(оптимізаційні задачі).</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську</p>

		<p>культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально- економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних;</p>

		ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголем, нікотином тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через такі напрями: організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання; окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади й методи навчання, реалізуються надпредметні, загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти, тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p> <p>В рамках розвитку соціальної і громадянської компетентності у закладі діє учнівське самоврядування, євроклуб «Єврокрок».</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p> <p>У рамках розвитку учнівської підприємливості та фінансової грамотності буде спрямовано роботу учнівського самоврядування, яке проводитиме благодійні ярмарки з метою здійснення заощаджень для благодійних цілей.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання та виховної діяльності, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчально-пізнавальної діяльності, свідома участь у житті школи. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень

їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів орієнтовно складає 5704.5 годин/навчальний рік: для 5 класу – 1032 годин/навчальний рік; для 6 класу – 1120 годин/навчальний рік; для 7 класу – 1155 годин/навчальний рік; для 8 класу – 1155 годин/навчальний рік; для 9 класу – 1242.5 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах (додаток 2).

Навчальні плани для 5-их класів розроблено відповідно до додатку 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 19.02.2021р. №235).

Для 6-9 класів навчальні плани розроблено відповідно до таблиці 10 Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

З метою виконання вимог Державних стандартів базової середньої освіти навчальні плани для всіх 5-9 класів ліцею містять усі навчальні предмети інваріантної складової, передбачені обраними додатками Типових освітніх програм. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: у 5-их класах - мовно-літературна; математична; природнича; соціальна і здоров'язбережувальна; громадянська та історична; технологічна; інформатична; мистецька; фізична культура, у 6-9 класів - мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура.

Освітня галузь «Мови і літератури» (мовно-літературна галузь) реалізується окремими предметами – «Українська мова», «Українська література», «Англійська мова», «Німецька мова», «Зарубіжна література».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується: у 5 класі через навчальний предмет «Історія України (Вступ до історії України та громадянської освіти)», у 6 класі через інтегрований курс «Історія України. Всесвітня історія», у 7-9 класах – окремими предметами – «Історія України», «Всесвітня історія», «Правознавство».

Освітня галузь «Математика» реалізується через окремі предмети – «Математика» (5-6 класи), «Алгебра», «Геометрія» (7- 9 класи).

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 1369 від 07.12.2018р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 р. за № 8/32979, атестація з математики є обов'язковою для здобувачів базової та повної загальної середньої освіти (для учнів 11-х класів у формі зовнішнього незалежного оцінювання з 01 січня 2021 року).

Освітня галузь «Природознавство» реалізується через окремі предмети – «Пізнаємо природу» (5 клас), «Біологія» (6-9 класи), «Географія» (7-9 класи), Фізика (7-9 класи), «Хімія» (7-9 класи).

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети – «Трудове навчання», «Інформатика».

Освітня галузь «Мистецтво» в 5-9 класах реалізується інтегрованим курсом

«Мистецтво», у 5-7 класах через окремі курси
«Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується через окремі предмети – «Основи здоров'я», «Фізична культура». Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

При складанні навчальних планів враховано гранично допустиме навантаження на одного учня. Уроки фізичної культури не враховано при визначенні цього показника.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Навчальні програми для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (5-9 класи) з української мови, української літератури, зарубіжної літератури, біології, географії, історії України, Всесвітньої історії, інформатики, математики, мистецтва, основ здоров'я, природознавства, трудового навчання, фізики, фізичної культури, хімії, іноземних мов затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407, www.mon.gov.ua.

Модельні програми для організації освітнього процесу у 5-их класах

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством. На основі модельної та затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя.

Автономія вчителя має бути забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель має самостійно вибудовувати послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Модельні програми 5 класу у 2022-2023н.р.

1. «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний та ін.)
2. «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.)

3. **«Зарубіжна література. 5–6 класи»** для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М. та ін.)
4. **«Математика. 5-6 класи»** для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)
5. **«Друга іноземна мова. 5-9 класи»** для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г. та ін.)
6. **«Іноземна мова. 5-9 класи»** для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М. та ін.)
7. **«Іноземна мова 5-9 класи»** для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г. та ін.).
8. **«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас»** для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Майорський В. В., Піскарьова І. О., Щупак І. Я.)
9. **«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)»** для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)
10. **«ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)»** для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О. та ін.).
11. **«Інформатика. 5-6 класи»** для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
12. **«Технології. 5-6 класи»** для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.)
13. **«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс)** для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
14. **«Фізична культура. 5-6 класи»** для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С. та ін.)

Додаток 2.

Навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов 2022/2023 навчальний рік

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		5
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Перша іноземна мова	3,0
	Друга іноземна мова	2
Математика	Математика	4
Природничча	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я , безпека та добробут»	1
	Етика	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
Технологічна	Технології	2
Інформатична	Інформатика	1,5
Мистецька*	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом		26,5+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Всього (без урахування поділу класів на групи)		26,5+3

**Навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов
2022-2023 навчальний рік**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5+0,5	2	2+0,5
	Українська література	2	2	2	2
	Перша іноземна мова	2+0,5	2+0,5	2	2
	Друга іноземна мова	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1+0,5	1	1,5+0,5	1,5
	Всесвітня історія	1+0,5	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	1	1
Математика	Математика	4	-	-	-
	Алгебра	-	2	2	2
	Геометрія	-	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1,5
	Фізика	-	2	2	3
	Хімія	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3
Разом		27,5+3+0,5+0,5+0,5	29+3+0,5+0,5	29,5+3+0,5	31+3+0,5
Початкова військова підготовка					1
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		29 + 3	30+3	30+3	32,5+3

Згідно наказу МОН від 20.04.2018 № 405. Таблиця 10.

V. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА школи III ступеня (профільна середня освіта)

Профільна середня освіта – це третій рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає третьому рівню Національної рамки кваліфікацій, і є останнім етапом одержання повної загальної середньої освіти, на якому в свідомості учнів формується цілісна картина світу, випускники старшої школи володіють способами пізнавальної та комунікативної діяльності, умінням одержувати інформацію з різних джерел і самостійно опрацьовувати її, застосовувати набуті знання в повсякденному житті та готові до свідомого вибору та самореалізації.

Метою повної загальної середньої освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення й навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

Профільне навчання є одним із ключових напрямів модернізації та удосконалення системи освіти нашої держави й передбачає реальне й планомірне оновлення школи старшого ступеня та має найбільшою мірою враховувати інтереси, нахили і здібності, можливості кожного учня, у тому числі з особливими освітніми потребами, у контексті соціального та професійного самовизначення і відповідності вимогам сучасного ринку праці. При цьому реалізується принцип особистісно орієнтованого навчання, створюються найоптимальніші умови для професійного самовизначення та подальшої самореалізації випускників, продовження освіти та початку професійної діяльності.

Мета профільного навчання – забезпечення умов для якісної освіти старшокласників у відповідності з їхніми індивідуальними нахилами, можливостями, здібностями і потребами, забезпечення професійної орієнтації учнів на майбутню діяльність, яка користується попитом на ринку праці, встановлення наступності між загальною середньою і професійною освітою, забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації.

Профільна школа є інституційною формою реалізації цієї мети.

Основні завдання профільного навчання

- створення умов для врахування й розвитку навчально-пізнавальних і професійних інтересів, нахилів, здібностей і потреб учнів старшої школи в процесі їхньої загальноосвітньої підготовки;
- забезпечення наступності між загальною середньою та професійною освітою, можливості отримати професію;
- сприяння професійній орієнтації і самовизначенню старшокласників, соціалізації учнів незалежно від місця проживання, стану здоров'я тощо;
- здійснення психолого-педагогічної діагностики щодо визначення готовності до прийняття самостійних рішень, пов'язаних з професійним становленням;

- сприяння у розвитку творчої самостійності, формуванні системи уявлень, ціннісних орієнтацій, дослідницьких умінь і навичок, які забезпечать випускнику школи можливість успішно самореалізуватися;
- продовження всебічного розвитку учня як цілісної особистості, його здібностей і обдарувань, його духовності й культури, формування громадянина України, здатного до свідомого суспільного вибору.

Освітня програма школи III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 (10-11 класи) «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типових освітніх програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 408 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 р. № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»)

Освітня програма школи окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

До очікуваних результатів засвоєння основної освітньої програми належать:

- загальні навчальні вміння, навички і способи діяльності;
- пізнавальна діяльність;
- інформаційно-комунікативна діяльність;
- рефлексивна діяльність.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
 - принцип інтегрування навчальних предметів всередині і поза освітніх областей;
 - принцип диференційованого підходу до навчання;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей;
- принцип взаємозв'язку навчальної та позанавчальної діяльності.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11 класів складає 2695 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1382.5 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1312.5 годин/навчальний рік. Детальний розподіл тижневого навчального навантаження окреслено у навчальному плані (додаток 3). Навчальні плани розроблено для 10-11 класи за навчальним планом для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 28.01.2019 № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (згідно таблиць 2, 3).

Навчальний план містить тижневий обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика», «Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України». При складанні навчального плану на 2022-2023 н.р. було збільшено кількість годин на вивчення профільних предметів за рахунок додаткових годин навчального плану.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: «Інформатика», «Технології», «Мистецтво». Із запропонованого переліку вибрано два предмети, які вивчаються одночасно в 10 і 11 класах: це технології та інформатика (години розподілено між двома обраними предметами).

Частину навчальних годин навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів: базові та вибірково-обов'язкові предмети, які вивчаються на рівні стандарту; профільні предмети, які вивчаються на профільному рівні (біологія, хімія).

Профілі навчання сформовані закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію. Рішення про вибір профільних предметів прийнято педагогічною радою школи, ураховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік навчальних програм подано в таблиці 4 до наказу МОН України від 28.11.2019р. №1493, додаток 4. Тексти навчальних програм розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і

науки України. В рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета). Типова освітня програма забезпечує досягнення учнями результатів навчання, визначених Державним стандартом ключових компетенцій, визначених Законом України «Про освіту».

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі: міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо. Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), екскурсії, віртуальні подорожі тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. № 329 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Додаток 3.

**Навчальний план для 10-11 класів
(біолого-хімічний профіль)
2022/2023 навчальний рік**

Предмети	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Базові предмети¹	24+(2,5+3+0,5+2)+3	23+(3+1+3)+3
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ²	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+0,5	3+1
Біологія і екологія	2+3	2+3
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5+2,5	2+3
Фізична культура ⁴	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети		
Інформатика	1,5	1,5
Технології	1,5	1,5
Додаткові години¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	6+2	7
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	32+3	30+3

Згідно наказу МОН від 28.11.2019 №1493. Таблиця 2, 3.

Додаток 4.

Перелік навчальних програм

для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (10, 11 класи)
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407, від 24.11.2017 № 1539,
www.mon.gov.ua)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Англійська мова	Рівень стандарту
3.	Біологія і екологія	Профільний рівень
4.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
5.	Географія	Рівень стандарту
6.	Громадянська освіта	Рівень стандарту
7.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
8.	Захист України	Рівень стандарту
9.	Інформатика	Рівень стандарту
10.	Історія України	Рівень стандарту
11.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
12.	Технології	Рівень стандарту
13.	Українська література	Рівень стандарту
14.	Фізика	Рівень стандарту
15.	Астрономія	Рівень стандарту
16.	Фізична культура	Рівень стандарту
17.	Хімія	Профільний рівень

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Оцінювання – це процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання учнів, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об'єкт, який оцінюють. Оцінювання доцільно здійснювати з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня/учениці, формування у нього/неї компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності. Характерною ознакою оцінювання є рівноправна взаємодія учасників освітнього процесу, спрямована на формування суб'єктної позиції учня/учениці через активне залучення його/її до самооцінювання/ взаємооцінювання і прийняття рішень щодо подальшої навчальної діяльності.

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання. Реалізацію формувальної функції оцінювання забезпечують відстеження динаміки навчального поступу учня/учениці, визначенням його/її навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Діагностувальна функція дає можливість виявити стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток. Обидві функції взаємодоповнюють одна одну і зумовлюють особливості організації оцінювальної діяльності.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти та Державного стандарту базової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

формувального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості; підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

За рішенням педагогічної ради (протокол від 31.08.2022р. №1) результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражаються вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1-2 класах - вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою. У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року проводяться тематичні діагностувальні роботи. Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Під час підсумкового оцінювання зіставляються навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів загальної середньої освіти, з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних

суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкову оцінку за рік з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формувального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учню/учениці виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання за 10-15 днів до кінця навчального року узагальнюються результати навчання учнів з предметів вивчення/інтегрованих курсів за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначається стан сформованості/рівень результатів навчання учня/учениці з урахуванням динаміки їх формування. Учитель (за рішенням педагогічної ради) не фіксує в класному журналі, а лише на носії зворотного зв'язку з батьками попередню оцінку за результатами підсумкового оцінювання.

У разі висловлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель пропонує їм індивідуалізовану діагностувальну роботу з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. Підсумкова (річна) оцінка визначається з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання.

Підсумкова (річна) оцінка фіксується у класному журналі та у свідоцтвах досягнень учнів.

Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти

Реформування загальної середньої освіти спрямоване на переорієнтацію процесу навчання на розвиток особистості учня, на навчання його самостійно оволодівати новими знаннями, на формування функціональних (пов'язані зі сферою знань, умінням оперувати науковими знаннями та фактичним матеріалом), мотиваційних (пов'язані з інтересами, індивідуальним вибором особистості) та соціальних (пов'язані з соціальною діяльністю особистості, життям суспільства) компетентностей. У контексті цього змінюються і підходи до оцінювання як складової освітнього процесу.

Для забезпечення цілісності освітнього процесу необхідно враховувати результати оцінювання навчальних досягнень учнів в доборі змісту, форм і методів роботи для кожного уроку. Також важливо формувати в учнів уміння аналізувати власну роботу, власні результати навчання, визначати для себе подальші завдання. У кожний урок необхідно включати роботу з учнями за результатами оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання. Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

У 5-х класах оцінювання проводиться відповідно до наказу МОН України від 01 квітня 2022 року №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо

оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» та рішення педагогічної ради (протокол №1 від 31.08.2022р.). Відповідно до рішення педагогічної ради визначено адаптаційний період - 2 місяці (вересень, жовтень), упродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання. Упродовж вересня-жовтня здійснюється формувальне, рівневе оцінювання. Свої педагогічні спостереження вчитель фіксує у щоденнику спостережень, який веде в довільній формі. Із листопада 2022 року у 5-х класах будемо здійснювати бальне оцінювання.

Оцінювання якості знань здобувачів освіти (6-11 класів) здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011р. №329, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 11 травня 2011р. за N566/19304) та орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08. 2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

VI. Опис «моделі» випускника Кременецької загальноосвітньої школи I-III ст. №1 ім. Галини Гордасевич

Педагогічний колектив закладу, реалізуючи концепцію Нової української школи, впроваджує ідеологію змін в освіті, що закладена в новий базовий закон «Про освіту».

Сучасну людину цінують насамперед за її індивідуальність, унікальність ідей та професійних рішень. Саме тому, сьогоденні здобувачі освіти мають досягти певний навчально-пізнавальний потенціал, який базується на системі компетентностей. Учні мають навчатися вчитися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями.

У реаліях Нової української школи випускник закладу :

- має залишити школу професійно визначеним
- уміти самотійно сумлінно працювати
- самовдосконалюватися
- бути активним у суспільно-культурному житті країни
- бути свідомим громадянином, патріотом України
- берегти своє здоров'я та довкілля
- мислити креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал. Ураховуючи вищезазначене, педагогічний колектив Кременецької загальноосвітньої школи I-III ст. №1 ім. Галини Гордасевич

визнав основними завданнями сучасної школи:

Випускник початкової школи

✓ *громадянин України:*

- усвідомлює свою належність до народу України;
- знає свої права та виконує обов'язки молодшого школяра;
- зберігає й продовжує традиції та звичаї українського народу;
- знає свій родовід, з пошаною ставиться до близьких і рідних.

✓ *особистість:*

- володіє первинними навичками, необхідними в повсякденному житті;
- формулює й висловлює свою точку зору та виявляє повагу до поглядів інших;
- дотримується правил і норм толерантної поведінки;
- усвідомлює мотиви поведінки в різних життєвих ситуаціях.

✓ *резерв для подальшого інтелектуального розвитку:*

- активно залучається до навчального процесу;
- установлює й аналізує рівень власних знань;
- уміє порівнювати, узагальнювати, аналізувати та робити висновки в навчальній діяльності;
- постійно отримує нові знання й володіє навичками отримання інформації із сучасних додаткових джерел.

✓ *здатний до творчої діяльності:*

- визначає коло своїх власних інтересів;
- усвідомлює свої здібності та прагне до їх розвитку;
- шукає шляхи самостійного творіння нового й оригінального;
- виконує нестандартні завдання з логічним навантаженням.

- Випускник початкової школи - комунікативна особистість:
- володіє мовними засобами спілкування;
- прагне до грамотного усного та писемного мовлення;
- проявляє самовираження та критичне мислення.
- ✓ **здорова дитина:**
- володіє гігієнічними навичками навчальної праці, харчування, дотримується режиму дня;
- добре обізнаний з наслідками шкідливих звичок;
- прагне до фізичного розвитку.
- Випускник початкової школи - частина природи:
- володіє знаннями про навколишнє середовище;
- прагне до захисту та збереження природи;
- стає учасником природоохоронних заходів, які відбуваються у школі, рідному місті.

Випускник базової школи

- ✓ **має володіти певними якостями і вміннями:**
- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;
- оцінювати свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- вести здоровий спосіб життя;
- бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник профільної школи

- ✓ **має володіти зазначеними якостями і вміннями:**
- засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- засвоїти зміст вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання;
- опанувати одну-дві іноземні мови на рівні поглибленого вивчення або базовому рівні;
- опанувати основи комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування);
- оволодіти культурою інтелектуальної діяльності;
- знати і поважати культуру України та інших народів;
- поважати свою й чужу гідність;
- поважати права, свободи інших людей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- поважати свою працю та працю інших людей;
- мати почуття соціальної відповідальності;
- вести здоровий спосіб життя; прагнути духовного і соціального добробуту.
- володіти способами отримання інформації.

**Модель випускника Кременецької загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. №1
ім. Галини Гордасевич**

- компетентний;
- конкурентоспроможний;
- громадянин-професіонал;
- успішно самореалізований в соціумі;
- носій культури українського народу.